



IAN ΜΑΚΓΙΟΥΑΝ

«Ο παράδεισός μου»



«Η δική μου έννοια του παραδείσου είναι ένα μεσογειακό τοπίο», είπε μεταξύ άλλων ο συγγραφέας Ιαν ΜακΓιούαν μιλώντας με τον δημοσιογράφο της «Κ» Ηλία Μαγκλίνη στο Μέγαρο Μουσικής για το νέο του βιβλίο «Τι μπορούμε να γνωρίζουμε» και τη σχέση του με τη Μεσόγειο. Η συζήτηση κινήθηκε στα θέματα που θίγει το βιβλίο, όπως η κλιματική αλλαγή και η τεχνητή νοημοσύνη. **Σελ. 15**

ΙΑΝ ΜΑΚΓΙΟΥΑΝ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

«Η δική μου έννοια του παραδείσου είναι ένα μεσογειακό τοπίο»

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΣΑΜΠΑΝΗ**

Η έναρξη του κύκλου «Συγγραφείς, βιβλία, ιδέες», μια σύμπραξη του ΕΛΙΒΙΠ με το Μέγαρο Μουσικής, έγινε την Τρίτη 29 Σεπτεμβρίου, με την αίθουσα «Δημήτρης Μητρόπουλος» ασφυκτικά γεμάτη από ανθρώπους κάθε ηλικίας, οι οποίοι έσπευσαν να ακούσουν τον Ιαν ΜακΓιούαν σε μια συζήτηση με τον δημοσιογράφο της «Κ» Ηλία Μαγκλίνη.

Για τους δύο συνομιλητές δεν ήταν η πρώτη φορά που συναντιούνταν, καθώς τον περασμένο Μάιο προηγήθηκε η συνέντευξη του πολυβραβευμένου συγγραφέα στο σπίτι του στο Ηνωμένο Βασίλειο («Κ», 19.5.2026). Η οικειότητα μεταξύ τους ήταν εμφανής, χαρίζοντας στο κοινό μια απολαυστική και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα κουβέντα, η οποία επικεντρώθηκε στο τελευταίο μυθιστόρημα του ΜακΓιούαν με τίτλο «Τι μπορούμε να γνωρίζουμε» (εκδ. Πατάκη, μτφρ. Κατερίνα Σκινά).

Ένα μέρος της ιστορίας τοποθετείται στο έτος 2119, με τις πεδινές εκτάσεις του Ηνωμένου Βασιλείου να έχουν καλυφθεί από νερό, μετατρέποντας τη χώρα σε ένα αρχαπέλαγος γεμάτο νησιά, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής. Αυτό το δυστοπικό σκηνικό ο συγγραφέας περιγράφει στο βιβλίο του με τη λέξη «derangement», που θα μπορούσε να αποδοθεί στα ελληνικά ως «παραφροσύνη». «Χρησιμοποιώ αυτήν τη λέξη γιατί θέλω να μας συμπεριλάβω όλους», εξήγησε στον Ηλία Μαγκλίνη. «Συμμετέχουμε όλοι σε αυτό. Χρησιμοποιούμε περισσότερη ενέργεια από όση θα χρησιμοποιούσαν εκατό μεσαιωνικοί βασιλιάδες σε όλη τους τη ζωή. Τα προβλήματα έχουν ήδη αρχίσει να εκδηλώνονται. Ταυτόχρονα, όμως, ξέρουμε ακριβώς τι θα έπρεπε να κάνουμε: να μεταβούμε στην καθαρή ενέργεια», υπογράμμισε μεταξύ άλλων. Αναφερόμενος στην πλιακή και στην αιολική ισχύ ως «θαύμα-



Ο συγγραφέας Ιαν ΜακΓιούαν (δεξιά) με τον δημοσιογράφο της «Κ» Ηλία Μαγκλίνη στη συζήτηση που είχαν στο πλαίσιο του κύκλου «Συγγραφείς, βιβλία, ιδέες».

τα» του υλικού μας κόσμου, που προσφέρουν ανεξάντλητες, πράσινες πηγές τροφοδοσίας, σχολίασε με χιούμορ: «Αν ερχόταν κάποιος εξωγήινος από τον Άρη και άκουγε ότι έχουμε πρόβλημα με το κλίμα, θα κουνούσε το κεφάλι του με απορία και θα μας έλεγε: “Μα καλά, έχετε ήδη όλη την ενέργεια που χρειάζεστε!”».

Η συζήτηση, πάντως, ξεκίνησε με αφορμή την αναφορά του ΜακΓιούαν, μέσα από το νέο του μυθιστόρημα, στην Αμοργό. Εκεί τοποθετεί τις διακοπές δύο κεντρικών χαρακτήρων, του Φράνσις και της Βίβιεν, με τον πρώτο να γνωρίζει τα πάντα γύρω από το νησί άρα και το ποιητικό έργο «Αμοργός» του Γκάτσου, για το οποίο, όπως αποκάλυψε με χιούμορ ο συγγραφέας, «δεν είχε ιδέα». Αν και ο ίδιος δεν έχει επισκεφθεί ποτέ το νησί, όπως εξήγησε, η σχέση του με τη Μεσόγειο είναι βιωματική, καθώς ο πατέρας του ήταν στρατιωτικός και ο ίδιος πέρασε μεγάλα

μέρος των παιδικών χρόνων του στη Λιβύη. «Η δική μου έννοια του παραδείσου είναι ένα μεσογειακό τοπίο. Θέλα, λοιπόν, να κάνω μια αντίθεση ανάμεσα στο να βρίσκεσαι στον παράδεισο και σε δύο φιγούρες που προσπαθούν να συμφιλιωθούν με ένα κολοσσιαίο έγκλημα που έχουν διαπράξει».

Η συζήτηση στράφηκε γρήγορα στην τεχνητή νοημοσύνη και στους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί. «Θεωρώ ότι όταν αρχίζεις να δίνεις σε ανθρώπους συμβουλές για δύσκολα και προσωπικά προβλήματα, αυτό είναι το πρώτο βήμα προς ένα μυθιστόρημα», σημείωσε ο ΜακΓιούαν, συμπληρώνοντας με μια δόση υπερβολής, που ωστόσο έκρυβε έναν υπαρκτό φόβο: «Ίσως οι άνθρωποι του μέλλοντος να λένε “γιατί ανησυχούσαμε; Τώρα έχουμε ένα αριστουργηματικό μυθιστόρημα κάθε εβδομάδα” – και οι αληθινοί συγγραφείς να εργάζονται ως σερβιτόροι».